

Begreper å kunne:

Stabilitet

- Ofte sorterer vi på nøkler
  - F.eks kan man sortere et person-objekt etter navn.
- En sorteringsalgoritme kalles stabli dersom
  - for alle elementer x, y med samme nøkkel k (person x , person y , nøkkel navn)
  - Hvis " x " forekom før " y " før sorteringsprosessen
  - så forekommer " x " før " y " etter sortering
- Om en sorteringsalgoritme er stabil eller ikke, avhenges av implementasjonen.

In-place

- En algoritme er in-place dersom den ikke bruker ekstra datastrukturer
- Å mellomlagre resultater i en annen datastruktur er ikke in-place
- I konteksten av sorteringsalgoritmer betyr det at
  - Algoritmen bruke $O(1)$ minne
- Insertion-, Selection- og Bubblesort er alle "In-place" algoritmer da vi operer på kun en array og ikke noe mer enn det.
- Heapsort er unntaket da de ikke er in-place

Merge sort

Ideen bak merge sort er å splitte arrayet i to ca. like store deler. Splitter dem i halvparten da de vil være tilnærmet like i størrelse

- Sortere de to mindre arrayene
- Deretter flette (eller "merge") de to sorterte arrayene sammen

Litt mer presis forklaring:

1. La " n " angi størrelsen på arrayet A
2. Hvis " $n \leq 1$ ", returner A . # For å ta hensyn til tilfeller hvor vi har en tom liste
3. La " $i = \lfloor n/2 \rfloor$ "
4. Splitt arrayet i to deler $A[0, \dots, i-1]$ og $A[i, \dots, n-1]$
5. Anvend merge sort rekursivt på $A[0, \dots, i-1]$ og $A[i, \dots, n-1]$
6. Flett sammen $A[0, \dots, i-1]$ og $A[i, \dots, n-1]$ sortert

Algoritme ved merge

- Input: To sorterte arrayer $A(1)$ og $A(2)$ og et array A , der $|A1| + |A2| = |A| = n$
- Output: Et sortert array "A" med elementene fra $A1$ og $A2$

Procedure Merge($A1, A2, A$):

```
i <- 0
j <- 0
while i < |A1| and j < |A2| do
    if A1[i] < A2[j] then
        A[i + j] <- A1[i]
        i <- i + 1
    else
        A[i + j] <- A2[j]
        j <- j + 1
    end
end

while i < |A1| do
    A[i + j] <- A1[i]
    i <- i + 1
end

while j < |A2| do
    A[i + j] <- A2[j]
    j <- j + 1
end

return A
```

Algoritme ved mergesort

Input: Et array "A" med "n" elementer

Output: Et sortert array med de samme "n" elementene

Procedure MergeSort(A)

```
if n <= 1 then
    return A
i <- (n/2)
A1 <- MergeSort(A[0,,,i-1])
A2 <- MergeSort(A[i,,,n-1])
```

```
return Merge(A1,A2,A)
```

Kjøretidskompleksitet for Merge er $O(n)$

Kjøretidskompleksitet for MergeSort er $O(n \cdot \log(n))$

Quick sort

Ideen bak quicksort er å velge et element så

- samle alt som er mindre enn elementet til venstre for det
- samle alt som er større enn elementet til høyre for det
- Dette gjøres rekursivt

Litt mer presis forklaring:

1. Vi velger en ($0 \leq i < n$) som kalles pivot-elementet ("i" er det elementet)
  - a. Søk fra venstre mot høyre etter et element som er større enn $A[i]$
  - b. Søk fra høyre mot venstre etter et element som er mindre enn $A[i]$
  - c. Bytt plass på disse og søk etter nye som kan byttes
  - d. Avslutt når høyre og venstre søkene krysser
2. Fortsett rekursivt på alle som er henholdsvis til venstre og høyre for pivot

Valg av pivotelement:

- Strategier ved å velge pivot elementet kan være følgende:
  - Velg tilfeldig(vil gi oss rask kjøretid)
  - Velg den medianverdien av $A[0]$, $A[n/2]$ og $A[n-1]$
- Å velge første eller siste som pivot
  - gir verste tilfelle for arrayer som allerede er sortert
- Vi antar en funksjon ChoosePivot
  - som velger pivot etter strategien nevnt over

Algoritme: Partition

Input: Et array "A" med "n" elementer, "low" og "high" er indekser

Output: Flytter elementer som er henholdsvis mindre og større til venstre og høyre enn en gitt index som returneres

Procedure Partition(A,low,high)

```
p <- ChoosePivot(A,low,high)
```

```
A[p],A[high] <- A[high], A[p]
```

```
pivot <- A[high]
```

```
left <- low
```

```

right <- high - 1
while left <= right do
    while left <= right and A[left] <= pivot do
        left <- left + 1
    end
    while right >= left and A[right] >= pivot do
        right <- right - 1
    end
    if left < right then
        A[left], A[right] <- A[right], A[left]
    end
end
return left

```

Algoritme: Quicksort

Input: Et array "A" med "n" elementer, "low" og "high" er indekser

Output: Et sortert array med de samme "n" elementene

Procedure Quicksort(A,low,high)

```

    if low >= high then
        return A
    p <- Partition(A,low,high)
    Quicksort(A,low, p-1)
    Quicksort(A,p+1,high)
    return A

```

Kjøretidsanalysen for Partition er $O(\text{high}-\text{low})$

Kjøretidsanalysen for Quicksort er $O(n \cdot \log(n))$ i beste tilfellet, i verste tilfellet er det $O(n^2)$

Bucket sort

For å kunne implementere denne algoritmen, må vi få mer informasjon om de ulike verdiene som skal sorteres fordi ideen bak "Bucketsort" er å lage "N" bøtter

- hvor hver bøtte svarer til en kategori eller sort
- og kategoriene er ordnet

Elementene vi skal sortere har en kategori, som vi kaller nøkkelen

I bucket sort plasserer vi hvert element i riktig bøtte, altså elementene plasseres i henhold til deres nøkkel, som vil tilsvare kategorien

Så løper vi gjennom hver bøtte

- plasserer elementene tilbake i arrayet

Merk at man noen ganger ønsker å sortere bøttene hver for seg

Algoritme: Bucket sort

Input: Et array "A" med "n" elementer

Output: Et array med de samme "n" elementene sortert etter nøkler

Procedure BucketSort(A)

```
B <- [] // La B være et array med "N" tomme lister
```

```
for i <- 0 to n-1 do
```

```
    la "k" være nøkkelen assosiert med A[i]
```

```
    Legg til A[i] på slutten av listen B[k]
```

```
end
```

```
j <- 0
```

```
for k <- 0 to N - 1 do
```

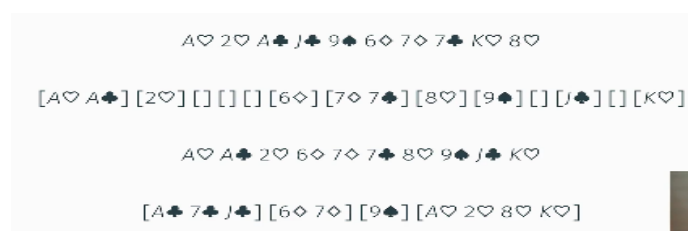
```
    for hver x i listen B[k] do
```

```
        A[j] <- x
```

```
        j <- j + 1
```

```
    end
```

```
end
```


Gir en viss ide ved Bucket sort

Kjøretidsanalysen for Bucketsort er $O(n+k)$

Radix sort

Radix sort er nært beslektet bucket sort

Eksempel med å sortere med kort som vi så i forrige, er en type radix sort

En svært god intuisjon for radix sort er følgende

- suksessiv anvendelse av bucket sort

Radix sort kan brukes for data som kan ordnes leksikografisk

Leksikografiske ordninger

Leksikografiske ordninger er en generalisering av alfabetisk rekkefølge

- Vi kan ordne ord etter bokstavene (som i seg selv er ordnet)
  - Der første bokstav prioriterer andre, som prioriteres over tredje, osv
- Vi kan ordne tall på samme måte
  - Der første siffer prioriteres over andre, som prioriteres over tredje, osv
- Mer generelt kan vi tenke oss tupler med symboler ($a_1, a_2, \dots, a_d$)
- Vi sier at $(a_1, a_2, \dots, a_d) < (b_1, b_2, \dots, b_d)$ hvis
  - $a_1 < b_1$ eller
  - $a_1 = b_1$ og $(a_2, \dots, a_d) < (b_2, \dots, b_d)$

- Fra korteksempelet har vi for eksempel at $7\clubsuit < J\clubsuit$
  - fordi $\clubsuit = \clubsuit$, men $7 < J$

```
1814, 232, 2888, 31, 1455, 2242, 4345, 1470, 515, 3632
1814, 0232, 2888, 0031, 1455, 2242, 4345, 1470, 0515, 3632
[1470] [0031] [0232, 2242, 3632] [] [1814] [1455, 4345, 0515] [] [] [2888] []
1470, 0031, 0232, 2242, 3632, 1814, 1455, 4345, 0515, 2888
[] [1814, 0515] [] [0031, 0232, 3632] [2242, 4345] [1455] [] [1470] [2888] []
1814, 0515, 0031, 0232, 3632, 2242, 4345, 1455, 1470, 2888
[0031] [] [0232, 2242] [4345] [1455, 1470] [0515] [3632] [] [1814, 2888] []
0031, 0232, 2242, 4345, 1455, 1470, 0515, 3632, 1814, 2888
[0031, 0232, 0515] [1455, 1470, 1814] [2242, 2888] [3632] [4345] [] [] [] []
0031, 0232, 0515, 1455, 1470, 1814, 2242, 2888, 3632, 4345
```

Algoritme: Radix sort

Input: Et array "A" med "n" positive heltall

Output: Et sortert array med de samme "n" positive heltallene

Procedure RadixSort(A)

    d <- antall siffer i det største tallet

    for i <- d down to 0 do

        A <- BucketSort(A) etter de "i"te siffere

```
end  
return A
```

Radix sort – Kjøretidsanalyse

- Vi vet allerede at **BucketSort** er i $O(N + n)$
- Radix sort må gjøre d antall bucket sort
  - I tillegg må man beregne d (som tar $O(n)$ tid)
- Generelt er radix sort i $O(d(N + n))$
- For heltall kan vi sette $N = 10$
  - (dersom vi bruker titallsystemet)
- Da får vi $O(d(10 + n)) = O(d \cdot n)$
- Hvis vi vet at tallene ikke blir større enn 10^{10}
  - Et naturlig valg, siden $2^{32} < 10^{10}$
- Så får vi $O(10n) = O(n)$